

Vedlegg: Informasjon om opplæring i kartleggingsverktøyet EuroADAD

(European Adolescent Assessment Dialogue)

EuroADAD et vel utprøvd verktøy til bruk i kartlegging og behandlingsplanlegging av ungdom med ulik grad av rus-, atferds- og/eller sammensatte vansker i alderen 12-20 år. Øyvind Kvello anbefaler verktøyet som et supplement til sin kartleggingsmal jf. «Kvello-kursene».

Fokus på brukermedvirkning

Verktøyet har vist seg hensiktsmessig både i forbindelse med kommunenes eget arbeid med ungdom i målgruppen, og som del av søknadsgrunnlaget i saker hvor man ønsker tiltak utenfor hjemmet i regi av Bufetat. EuroADAD legger opp til høy grad av brukermedvirkning. Bufetats erfaring er at ungdom som har deltatt i EuroADAD-intervjuer gir tilbakemeldinger på at de er positive til verktøyet og at de opplever at deres syn kommer til uttrykk på en god måte. Saksbehandlere i barneverntjenester i Sogn og Fjordane har deltatt på opplæring i februar 2015. De ga følgende uttalelser om verktøyets relevans og nytteverdi:

- *«Et slikt verktøy har vi savnet spesielt i forhold til å ha samtale med ungdom. Vi har opplæring i samtale med små barn gjennom Kvello-opplæring, men denne opplæringen vi får i bruk av EuroADAD er helt topp. Vi kan både avdekke viktige hjelpebehov og ikke minst kan vi og bruke verktøyet til å evaluere tiltakene vi setter inn sammen med ungdommen på en svært systematisk måte».*
- *«EuroADAD vil hjelpe meg i dialogen med ungdommen, verktøyets oppbygging vil gjøre meg mye tryggere, og jeg vil få frem mye relevant informasjon på mye kortere tid».*
- *«Verktøyet tilrettelegger for brukermedvirkning i dialogen. Ungdommens opplevelse av problem på de syv ulike livsområdene kommer mye klarere frem. Systematikken i spørsmålstillingen hjelper oss»*

Mer om verktøyet

EuroADAD er et internasjonalt kartleggingsverktøy som benyttes for utredning, behandlingsplanlegging og forskning. Det ble utviklet i USA i 1989 med utgangspunkt i Addiction Severity Index (ASI). Verktøyet er opprinnelig laget med tanke på utredning av personer med rusmiddelproblemer, men har vist seg egnet også for utredning av andre problemområder. EuroADAD består av et semi-strukturert intervju hvor følgende syv livsområder kartlegges:

- ***fysisk helse, skole, sosiale forhold, familie, psykisk helse, kriminalitet og alkohol/narkotika***

Kartleggingen av hvert livsområde avsluttes med en alvorlighetsvurdering som bygger på både den informasjonen som har framkommet i intervjuet og ungdommens egen vurdering av behov for hjelp. Etter intervjuet utarbeides en tilbakemeldingsrapport som blir gjennomgått på en etterfølgende «tilbakemeldingssamtale» med ungdommen. Her legges det stor vekt på ungdommens beskrivelse og vurdering av egen situasjon og fremtid, samtidig som vurderingen fra saksbehandler kommer til uttrykk.

Denne dialogbaserte delen skiller EuroADAD fra mange andre typer kartleggingsverktøy. Dialogen mellom ungdom og saksbehandler, gir grunnlag for samtaler som kan motivere for endringer eller iverksetting av tiltak som ungdommen ellers kanskje ville hatt liten forståelse for.

Den norske versjonen av EuroADAD

EuroADAD i Norge baserer seg på en oversettelse av den europeiske versjonen og er tilpasset norske og nordiske forhold gjennom et kontinuerlig utviklingsarbeid. SIRUS (Statens institutt for rusmiddelforskning) og Tyrili FoU har lenge hatt ansvar for utvikling og opplæring, men dette ansvaret er nå overført til Nasjonal kompetansetjeneste for samtidig rusmisbruk og psykisk helse ved Sykehuset Innlandet (ROP). Det er gjort flere undersøkelser som har vist at verktøyet har høy grad av validitet, og opplæringen i bruk av instrumentet er kvalitetssikret gjennom en standardisering som er godkjent av en sammenslutning av europeiske undervisningsinstitusjoner på området.

Buudir/Bufetat har på grunnlag av positive erfaringer fra en pilot utprøving i statlige barneverninstitusjoner og i et antall kommuner i perioden i 2009/2010, valgt å anvende verktøyet i sine virksomheter. Erfaringer tilsier at verktøyet effektiviserer og systematiserer informasjonsinnhenting enten det gjelder utredning i kommunalt barnevern eller i omsorgstiltak. Verktøyet viser seg også egnet som del av planlegging av ettervern ved utflytting fra fosterhjem eller barneverninstitusjon, og for tiltaksevaluering.

Krav til sertifisering

Det stilles ingen formelle utdanningskrav utover ordinær høgskoleutdanning, men det er en fordel dersom man har erfaring med målgruppen.

Opplæringen strekker seg over tre dager. Mellom andre og tredje undervisningsdag gjør hver kursdeltaker to prøveintervjuer som skal oversendes kursleder for godkjenning. Godkjent kurs med gjennomførte arbeidskrav, resulterer i en sertifisering i bruk av verktøyet. Kommunene må legge til rette for at deltagerne kan gjennomføre oppgaven i tidsrommet mellom første og andre kursbolc. Samtlige kursledere i EuroAdad har erfaring med opplæring av saksbehandlere i kommunale barneverntjenester.